

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ “Ризикологія в овочівництві”

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 203 «Садівництво та виноградарство»
Освітня програма «Садівництво та виноградарство»
Рік навчання 4, семестр 8
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 5
Мова викладання українська

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

Комар О.О.

komaroff@nubip.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

У результаті вивчення дисципліни студент засвоїть теоретичні та практичні методи управління ризиками на рівні господарства на основі моделювання, прогнозування та програмування можливих втрат у виробництві овочевої продукції відкритого ґрунту. Дисципліна передбачає оволодіння професійними знаннями щодо проведення аналізу видів ризиків, практичне застосування інструментарію з оцінки рівня ризику та прийняття ефективних рішень щодо уникнення ризиків у виробництві овочевої продукції відкритого ґрунту. Студент практично навчиться оцінювати ризики, аналізувати виробництво овочевих культур за забезпеченням ФАР і визначення потенційної врожайності, оцінювати кліматичне забезпечення температурного режиму, вологою, поживними речовинами та вміти розробляти заходи щодо їхнього покращення і поповнення; розробляти пропозиції щодо контролю забур'яненістю, хворобами і шкідниками.

Компетентності ОП:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати фахові спеціалізовані складні задачі та практичні проблеми професійної діяльності у садівництві і виноградарстві або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК): СК 5. Здатність оцінювати, інтерпретувати і синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузі садівництва та виноградарства.

Програмні результати навчання (ПРН): ПРН 17. Володіти знаннями і навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з професійною діяльністю.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Змістовий модуль 1. Загальні принципи управління ризиками на рівні держави та господарства				
Тема 1. Сутність та класифікація ризиків	2/2	Розуміти поняття ризику та його значення для овочівництва. Вміти класифікувати ризики за різними критеріями. Знати методи оцінки ризиків.	Проаналізувати ризики, з якими стикаються фермери-овочівники у вашому регіоні. Розробити стратегію управління ризиками для фермерського господарства. Написати есе про роль страхування в управлінні ризиками в овочівництві. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	6
Тема 2. Організація управління ризиками	2/2	Володіти знаннями і навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з ризиками при вирощуванні овочевих культур.	Розробити схему системи управління ризиками для овочевого господарства. Скласти перелік ризиків, з якими стикається овочеве господарство у вашому регіоні. Розробити політику управління ризиками для конкретного ризику в овочівництві. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	5

<p>Тема 3. Методи оцінювання ризиків</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати основні методи оцінювання ризиків в овочівництві. Вміти застосовувати методи оцінювання ризиків до конкретних ситуацій в овочівництві. Розуміти переваги та недоліки різних методів оцінювання ризиків.</p>	<p>Оцінити ризик втрати врожаю від певного шкідника за допомогою методу експертних оцінок. Провести аналіз чутливості врожайності овочевої культури до зміни цін на добрива. Розробити модель для оцінки ризику фінансових втрат від стихійного лиха. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	<p>5</p>
<p>Тема 4. Програмування і прогнозування врожайності овочевих культур</p>	<p>2/2</p>	<p>Розуміти принципи програмування та прогнозування врожайності овочевих культур. Вміти використовувати програмні комплекси для прогнозування врожайності овочевих культур. Знати фактори, які впливають на врожайність овочевих культур.</p>	<p>Спрогнозувати врожайність овочевої культури за допомогою різних методів. Проаналізувати вплив різних факторів на врожайність овочевої культури. Розробити рекомендації щодо підвищення врожайності овочевої культури. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	<p>5</p>
<p>Тема 5. Управління ризиками на перших етапах органогенезу</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати основні ризики, з якими стикаються овочеві культури на перших етапах</p>	<p>Розробити план управління ризиками на перших етапах органогенезу</p>	<p>5</p>

		<p>органогенезу. Вміти розробляти стратегії управління ризиками на перших етапах органогенезу. Знати методи профілактики та захисту овочевих культур від ризиків на перших етапах органогенезу.</p>	<p>для конкретної овочевої культури. Скласти перелік методів профілактики та захисту овочевих культур від ризиків на перших етапах органогенезу. Провести аналіз ефективності методів управління ризиками на перших етапах органогенезу. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	
<p>Тема 6. Управління ризиками на рівні держави</p>	2/2	<p>Розуміти роль держави в управлінні ризиками в овочівництві. Знати державні програми та заходи з управління ризиками в овочівництві. Вміти оцінювати ефективність державної політики управління ризиками в овочівництві.</p>	<p>Проаналізувати державні програми та заходи з управління ризиками в овочівництві у вашій країні. Оцінити ефективність державної політики управління ризиками в овочівництві. Розробити пропозиції щодо вдосконалення державної політики управління ризиками в овочівництві. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	5
<p>Тема 7. Управління ризиками на</p>	2/2	<p>Розуміти концепцію управління ризиками та його</p>	<p>Провести аналіз ризиків для овочевого</p>	5

рівні господарства		значення для овочівництва. Вміти ідентифікувати ризики, з якими стикається овочеве господарство. Оволодіти методами оцінки ризиків. Розробити стратегії управління ризиками для овочевого господарства. Вміти впроваджувати та моніторити стратегії управління ризиками.	господарства у вашому регіоні. Розробити стратегію управління ризиками для конкретного овочевого господарства. Скласти план впровадження та моніторингу стратегії управління ризиками. Оцінити ефективність стратегії управління ризиками. Розробити рекомендації щодо вдосконалення стратегії управління ризиками для конкретного овочевого господарства. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
--------------------	--	--	---	--

Змістовий модуль 2.

Організація управління ризиками на посівах овочевих культур для оптимізації факторів навколишнього середовища

Тема 8. Управління системою обробітку ґрунту на посівах овочевих культур	2/2	Володіти знаннями і навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з ризиками під час системою обробітку ґрунту при вирощуванні овочевих культур.	Скласти план обробітку ґрунту для конкретної овочевої культури. Провести аналіз впливу різних систем обробітку ґрунту на врожайність овочевої культури. Розробити рекомендації щодо	5
---	-----	--	---	----------

			оптимізації системи обробітку ґрунту під овочеві культури для конкретного овочевого господарства. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Тема 9. Управління строками сівби і висаджування розсади культур у відкритому ґрунті	4/4	Володіти знаннями і навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з ризиками при сівбі та висаджуванні овочевих культур.	Провести аналіз впливу строків сівби та висаджування розсади на врожайність овочевої культури. Розробити рекомендації щодо оптимізації строків сівби та висаджування розсади для конкретної овочевої культури. Скласти календар сівби та висаджування розсади овочевих культур для вашого регіону. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	6
Тема 10. Управління водним режимом на посівах овочевих культур	2/2	Володіти знаннями і навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з ризиками при зрошенні овочевих культур.	Провести аналіз впливу водного режиму на врожайність овочевої культури. Розробити рекомендації щодо оптимізації водного	6

			режиму для конкретної овочевої культури. Скласти план поливу овочевих культур для вашого регіону. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Тема 11. Управління живленням овочевих культур на посівах овочевих культур	2/2	Володіти знаннями і навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з ризиками при внесенні органічних і мінеральних добрив овочевих культур.	Провести аналіз впливу живлення на врожайність овочевої культури. Розробити систему удобрення для конкретної овочевої культури. Скласти план внесення добрив на посіви овочевих культур для вашого регіону. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	6
Тема 12. Управління забур'яненістю на посівах овочевих культур	2/2	Володіти знаннями і навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з ризиками на забур'яненних посівах овочевих культур.	Провести аналіз забур'яненості на посівах овочевої культури. Розробити систему боротьби з бур'янами для конкретної овочевої культури. Скласти план заходів щодо боротьби з бур'янами на посівах овочевих культур.	6

			культур. Оцінити ефективність різних методів боротьби з бур'янами. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Тема 13. Управління за поширенням шкідників і хвороб на посівах овочевих культур	4/4	Володіти знаннями і навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з ризиками при пошкодженні рослин шкідниками та ураженні хворобами на посівах овочевих культур.	Провести діагностику шкідників та хвороб на посівах овочевої культури. Розробити систему захисту овочевої культури від шкідників та хвороб. Скласти план заходів щодо захисту овочевих культур від шкідників та хвороб. Оцінити ефективність різних методів захисту овочевих культур. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	5
Всього за навчальну роботу				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу

Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)
------------------------------------	--

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бобось І.М. Олерографія / І.М. Бобось, З.Д. Сич, О.О. Комар. – К.: ФОП Ямчинський О., 2022. – 721 с.
2. Івченко Т.В., Лялюк О.С., Мірошнічнюк Т.М., Баштан Н.О., Мозговська Г.В. Організація холодового ланцюга і логістики при виробництві спаржі зеленої (науково-практичні рекомендації). 2022. 29 с.
3. Інноваційний бізнес-проект з виробництва буряка столового і моркви за умов органічного виробництва / Авт. кол. : О. М. Могильна, О. В. Куц, В. П. Рудь, О. Д. Вітанов, С. О. Щербина, Л. А. Терьохіна, О. І. Онищенко, Т. В. Парамонова, Ю. Д. Зелендін, Л. М. Урюпіна, О. П. Стовбір, О. І. Яковченко, А. В. Яковченко, В. В. Сидора. Селекційне : ІОБ НААН, 2020. 14 с.
4. Інноваційний бізнес-проект з виробництва кавуна і дині за умов органічного виробництва / Авт. кол. : О. М. Могильна, О. В. Куц, В. П. Рудь, О. Д. Вітанов, С. О. Щербина, Л. А. Терьохіна, О.В. Сергієнко, О. І. Онищенко, Т. В. Парамонова, Ю. Д. Зелендін, Л. М. Урюпіна, О. П. Стовбір, О. І. Яковченко, А. В. Яковченко, В. В. Сидора. Селекційне : ІОБ НААН, 2020. 16 с.
5. Інноваційний бізнес-проект з виробництва капусти білоголової за умов органічного виробництва / Авт. кол. : О. М. Могильна, О. В. Куц, В. П. Рудь, О. Д. Вітанов, С. О. Щербина, Л. А. Терьохіна, О. Ф. Біленька, Т. В. Парамонова, Ю. Д. Зелендін, Л. М. Урюпіна, О. П. Стовбір, О. І. Яковченко, А. В. Яковченко, В. В. Сидора. Селекційне : ІОБ НААН, 2020. 16 с.
6. Інноваційний бізнес-проект з виробництва огірка, кабачка, патисона, гарбуза за умов органічного виробництва / Авт. кол. : О. М. Могильна, О. В. Куц, В. П. Рудь, О. Д. Вітанов, С. О. Щербина, Л. А. Терьохіна, О. В. Сергієнко, Т. В. Парамонова, Ю. Д. Зелендін, Л. М. Урюпіна, О. П. Стовбір, О. І. Яковченко, А. В. Яковченко, В. В. Сидора. Селекційне : ІОБ НААН, 2020. 20 с.
7. Інноваційний бізнес-проект з виробництва томата на товарні цілі за умов органічного виробництва / Авт. кол. : О. М. Могильна, О. В. Куц, В. П. Рудь, О. Д. Вітанов, С. О. Щербина, Л. А. Терьохіна, О. І. Онищенко, Т. В. Парамонова, Ю. Д. Зелендін, Л. М. Урюпіна, О. П. Стовбір, О. І. Яковченко, А. В. Яковченко, В. В. Сидора. Селекційне : ІОБ НААН, 2020. 16 с.
8. Інноваційний бізнес-проект з виробництва цибулі ріпчастої на товарні цілі за умов органічного виробництва / Авт. кол. : О. М. Могильна, О. В. Куц, В. П. Рудь, О. Д. Вітанов, С. О. Щербина, Л. А. Терьохіна, О. В. Сергієнко, Т. В. Парамонова, Ю. Д. Зелендін, Л. М. Урюпіна, О. П. Стовбір, О. І. Яковченко, А. В. Яковченко, В. В. Сидора. Селекційне : ІОБ НААН, 2020. 16 с.
9. Концепція Державної цільової програми розвитку овочівництва на період до 2025 року / Авт. кол. : О. М. Могильна, О. В. Куц, В. П. Рудь, О. Д. Вітанов, Л. А. Терьохіна, О. І. Онищенко, О. В. Мельник, С. О. Щербина, Ю. Д. Зелендін, Т. В. Парамонова, Л. М. Урюпіна, О. П. Стовбір, О. І. Яковченко, А. В. Яковченко, В. В. Сидора. Селекційне : ІОБ НААН, 2020. 16 с.

10. Методичні рекомендації щодо обліку витрат на виробництво, калькулювання собівартості товарної овочевої продукції та насіння овочевих і баштанних культур / [В.П. Рудь, О.М. Могильна, Л. А. Терьохіна, А.В. Яковченко, Л.Л. Леус] – В.: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2023. – 32 с
11. Методичні рекомендації щодо складання зведеного прогнозного балансу та споживання овочевих і баштанних культур / Авт. кол. : О. М. Могильна, В. П. Рудь, Л. М. Урюпіна, О. П. Стівбір, О. І. Яковченко, А. В. Яковченко, В. В Сидора. Селекційне : ІОБ НААН, 2020. 28 с.
12. Розвиток інтенсивних систем землеробства на зрошуваних землях України: науково-технологічне забезпечення : методичні рекомендації / за ред. чл.-кор. НААН Р.А. Вожегової. – Херсон: «ОЛДІ-ПЛЮС», 2020. – 254 с.
13. Система удобрення овочевих і баштанних культур: монографія; за ред. В.Ю. Гончаренка. Київ: Аграрна наука, 2019. – 152 с.
14. Системи оптимізації живлення огірка, цибулі ріпчастої та помідора за їх вирощування в зрошуваних овоче-кормових сівозмінах на основі комплексного використання сидеральних та органічних добрив з місцевої сировини, мікробних препаратів та регуляторів росту рослинного походження. (Методичні рекомендації) / Авт. кол. : Куц. О. В., Парамонова Т. В., Михайлин В. І., Семененко І. І. та ін. Селекційне : ІОБ НААН, 2020. 20 с.
15. Трансфер інновацій в овочівництві і баштанництві. [Терьохіна Л.А., Могильна О.М., Рудь В.П., Ільїнова Є.М., Леус Л.Л.]. Селекційне. 2023. 32 с.
16. Каталог стандартів на с/г продукцію [Електронний ресурс] режим доступу: <http://csm.kiev.ua/nd/nd.php?z=%D1%81%D1%83%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%8F&st=0&b=1>
17. Інформаційно-довідкова система "Реєстр сортів" [Електронний ресурс] режим доступу: <http://service.ukragroexpert.com.ua/>
18. Інститут овочівництва і баштанництва НААН [Електронний ресурс] режим доступу: <http://www.ovoch.com/index.html>